

2.Алькема В. Г., Сумець О. М., Кириченко О. С. Менеджмент закладу охорони здоров'я: навчальний посібник. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2023. 244 с.

3.Борщ В.І., Рудінська О.В., Кусик Н.Л. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.

4.Краус К.М., Краус Н.М., Радзіховська Ю.М. Менеджмент і маркетинг: посібник. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 241 с.

УДК 331.5:004

Діана ПОДОЛЬСЬКА, здобувач вищої освіти

Науковий керівник Наталія РІЗНИК, канд. екон. наук, доцент

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА РИНОК ПРАЦІ: НОВІ ПРОФЕСІЇ, АВТОМАТИЗАЦІЯ ТА ВИКЛИКИ ЗАЙНЯТОСТІ

Diana PODOLSKA, higher education applicant

Scientific supervisor: Nataliya RIZNYK, Ph.D. in Economics, Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

THE IMPACT OF DIGITALIZATION ON THE LABOR MARKET: NEW PROFESSIONS, AUTOMATION AND EMPLOYMENT CHALLENGES.

Впровадження цифрових технологій, таких як штучний інтелект (ШІ) та роботизація, сьогодні є головним чинником, який спрямований на зменшення витрат і підвищення продуктивності у багатьох секторах економіки, що кардинально змінює вимоги до працівників у різних сферах - від банківських справ до логістичних [3]. Цифрові технології підприємств не лише підвищують рівень конкурентоспроможності, але й забезпечують їхню стійкість в умовах глобальної невизначеності, прискорюючи перехід до онлайн-форматів роботи. Цей масштабний процес є основою для зростання соціальних цінностей та вимагає від суспільства подолання цифрового розриву, який охоплює усі сфери життя, що включає також освіту та охорону здоров'я [1]. Наприклад, у логістичних галузях можна помітити значну автоматизацію рутинних операцій, що дозволяє оптимізувати маршрути для використання ШІ, автоматизувати складські процеси та прогнозувати попит, що суттєво знижує потребу в некваліфікованій праці та прискорює ефективність ланцюгів постачання [2]. Зменшення ролі людського чинника у рутинних операціях сприяє значному прискоренню виконання завдань та зниженню матеріальних витрат. Аналогічно, у банківських сферах інтеграція цифрових рішень, що автоматизує процеси, та є необхідною умовою для вдосконалення до більш ефективних бізнес-процесів, які відповідатимуть вимогам сталого розвитку [3].

Ця глобальна цифрова трансформація, яка спричинена автоматизацією та формує абсолютно нові вимоги до людського капіталу, що дозволяє збільшити попит на фахівців, які не тільки володіють цифровими інструментами, а й здатні до креативного мислення, аналітики та вирішення нетипових завдань, оскільки саме такі комплексні компетенції найважче замінити алгоритмами. Відповідно, фокус професійної діяльності більше зміщується в сторону управління та інновації, що вимагає від працівників здатності не лише створювати та підтримувати системи ШІ, а й також ефективно використовувати спеціалізовані цифрові інструменти, такі як CRM-системи [4]. В умовах цифрової економіки кардинально змінюється й сам підхід до управління діловою

кар'єрою: ключовими чинниками професійного успіху можуть стати необхідність безперервного навчання (lifelong learning), гнучкість та адаптивність, щоб бути успішним працівником потрібно вміти не лише оволодіти новими знаннями, а й бути здатним прогнозувати зміни та активно планувати свій професійний розвиток [5].

Безперечно, автоматизація створює виклики зайнятості для тих працівників, чії функції піддаються алгоритмізації, оскільки технології витісняють їх з ринку праці. У зв'язку з цим, держава та освітні інституції мають зосередитися над критично важливими заходами з перекваліфікації кадрів та забезпеченні загальної цифрової грамотності населення. Подолання цифрового розриву вимагає комплексного підходу, який включає в собі розвиток інфраструктури та впровадження освітніх програм для населення, щоб забезпечити рівний доступ до переваг цифровізації. Модернізація бізнес-процесів за допомогою ІІІ та інших технологій повинна обов'язково відбуватися в контексті сталої економіки, щоб перетворити ризики скорочення робочих місць на можливості для інноваційного розвитку, максимізуючи економічний ефект і мінімізуючи соціальні ризики. Таким чином, вплив цифровізації на ринок праці є двоїстим: вона забезпечує економічну ефективність, але вимагає від суспільства постійної адаптації, де кожна людина фокусується на творчих функціях в управлінні та інноваціях, тоді як рутинні завдання делегуються технологіями.

Література

1. Берестецька О., Різник Н. Цифрова трансформація сфер життя як основа зростання соціальної цінності. *Соціально-економічні проблеми і держава*. 2021. Вип. 2 (25). С. 393-404. [21bomzsc.pdf](#)
2. Орлов С. Дослідження використання штучного інтелекту в логістиці. *Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства: тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 28-29 листопада 2024 р.)*. Тернопіль: ТНТУ, 2024. С. 171-172
3. Каправа О.Я. Вдосконалення бізнес-процесів діяльності банку в умовах сталого розвитку економіки на прикладі українських та світових банків. *Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства: тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 28-29 листопада 2024 р.)*. Тернопіль: ТНТУ, 2024. С. 61-63.
4. Галюк М.В. Дослідження впливу штучного інтелекту (ІІІ) на модернізацію бізнес процесів в контексті сталої економіки. *Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства: тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 28-29 листопада 2024 р.)*. Тернопіль: ТНТУ, 2024. С. 85-86.
5. Коваль С.Ю., Ландяк Т.П. Особливості управління діловою кар'єрою у бізнесі в умовах цифрової економіки та переходу до сталого розвитку. *Цифрова економіка як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства: тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф. (Тернопіль, 28-29 листопада 2024 р.)*. Тернопіль: ТНТУ, 2024. С. 13-14.